

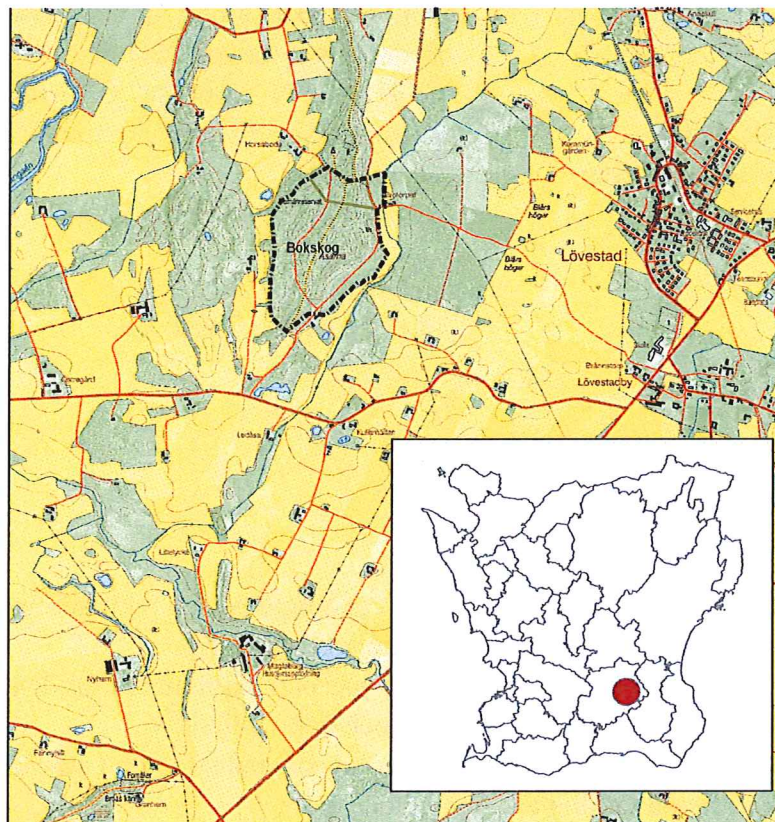

Beslut om bildandet av naturreservatet Lövestads åsar i Sjöbo kommun, Skåne län

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar. För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Naturreservatet Lövestads åsar. Röd markering indikerar läget i Skåne och svart punktstreckad linje visar naturreservatets läge i Sjöbo kommun.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Lövestads åsar
Kommun	Sjöbo
Natura 2000 ID	SE0430101
DOS-ID	1103107
Gränser	Området är markerat med svart punktstreckad linje på bifogad karta (karta 1), linjens mitt utgör gräns.
Fastighet	Lövestad 46:71
Markägarkategori	Staten genom Naturvårdsverket;
Kartblad	Topografiska kartan: Sjöbo 02Dso Ekonomiska kartan: 02D4f
Koordinat	Ö: 428 421 N: 6 167 863 SWEREF99
Naturgeografisk region	Skånes sediment- och horstområde (7)
Servitut och nyttjanderätter	Se bilaga 1
Lägesbeskrivning	ca 1 mil öster om Sjöbo tätort
Areal	ca 34 ha,
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- långsiktigt bevara och utveckla natur-, geologiska- och rekreationsvärdena,
- gynna friluftslivet genom att göra området tillgängligt,
- bidra till att gynnsam bevarandestatus nås och upprätthålls för de arter och livsmiljöer som omfattas av EUs art- och habitatdirektiv,
- långsiktigt bevara och utveckla den biologiska mångfalden i området, samt bevara och skydda rödlistade och hotade arter,
- bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,

Syftet ska uppnås genom att:

- Skyltning och anordningar som underlättar tillträdet till reservatet utförs,

- främmande arter bekämpas/begränsas,
- död lövved och döende träd lämnas orörda, i den mån att de ej utgör fara för friluftslivet,
- stora spärrgreniga ekar i bryn friställs och luckor skapas för att skapa större åldersvariation i övrigt lämnas skogen till fri utveckling,
- området fredas från täktverksamhet och förändringar i hydrologin.

Om det framkommer nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska hänsyn tas till dessa i den fortlöpande skötseln av reservatet.

Beskrivning över området

Landskap samt geovetenskapliga och hydrologiska bevarandevärden

Lövestads åsar utgörs av ett åskomplex med stora variationer i topografin. Åsarna utgör rullstensåsar och har ett stort geovetenskapligt värde.

Området är beläget i Skånes sediment och horstområde (7).

Berggrunden utgörs, enligt SGU, av lerskiffer. Jordarten utgörs av isälvsediment. Dessa sediment härrör från slutet av den senaste istiden, Weichsel, under vilken de enorma mängderna smältvatten gjorde att det skånska landskapet omformades till stor del. Smältvatten strömmade fram under isen i stora underjordiska älvar och bildade ansamlingar av vattentransporterat material vilket deponerades vid isens tillbakadragande.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Lövestads åsar används idag som ett område för rekreation och naturupplevelser. Skåneleden löper igenom området och utgör en populär och omtyckt lokal på vandringsleden. En del av områdets norra del är ett före detta domänreservat. På grund av områdets topografi har den historiska markanvändningen i huvudsak utgjorts av betesmark i form av utmarker. Åskomplexet har utgjort en del av ett större gods tillhörande släkten von Schoting och sedermera varit kungsgård. I laga skiftes kartor från 1830-talet saknas detaljerad beskrivning av området, i text dock framgår att en del åkrar funnits i sänkorna mellan åsarna.

Häradskartan från 1910-talet illustrerar området som ett beteslandskap med lövträd, vilket borde tyda på en lång trädkontinuitet. Flygfoton från 1940-talet visar en glesare trädbeklädnad av bok än idag, och områden med planterad barrskog. De tidigare planterade barrskogsområdena utgörs idag av igenväxningsmark med en naturlig succession av lövträd och buskar.

Området har två registrerade kulturhistoriska lämningar varav en går att beskåda på plats. Denna utgörs av en minnessten med årtal 1893-1894.

Biologiska bevarandevärden

Naturförutsättningarna med den säregna geologin och topografin och markkemin med kalk ger goda förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv. Förhållandena för olika vegetationstyper är växlande och varierar stort inom ett begränsat område.

Hela området är skogsbeklätt och skogen utgörs av bokskog och sykomorlönnpanteringar i den östra delen. I små gläntor i bokskogen mellan åsarna finner man mindre områden med almskog. Även om en del av almarna har fått almsjukan så kommer det upp en ny generation av alm

Bokskogen utgörs av naturtypen bokskog av örtrik typ (9130) med inslag av bokskog av högört-typ (9160). Trädskiktet domineras av relativt likåldrig bok. I fältskiktet finner man växter såsom gulplister (*Lamium galeobdolon*), lundslok (*Melica uniflora*), månvio (*Lunaria rediviva*) (NT), ramslök (*Allium ursinum*), skogsbingel (*Mercurialis perennis*) och sydlundarv (*Stellaria nemorum ssp. Montana*). I gläntor i bokskogen finner man ett mer rikt träd- och buskskikt med arter såsom alm (*Ulmus glabra*), sykomorlön (*Acer pseudoplatanus*), hallon (*Rubus idaeus*), hassel (*Corylus avellana*), rönn (*Sorbus aucuparia*) och sälg (*Salix caprea*). Mängden död ved är sparsam och området är relativt fattigt på lavar, dock förekommer enstaka exemplar av bokvårtlav (*Pyrenula nitida*). Inom området har även ett antal olika arter svamp påträffats, bland annat blekticka (*Pachykytospora tuberculosa*, NT), solkremla (*Russula solaris*, NT), fjällsopp (*Strobilomyces floccopus*, NT) och scharlakansvårskål (*Sarcoscypha coccinea*, NT).

För djurlivets räkning kan nämnas att det förekommer klövvilt som rådjur (*Capreolus capreolus*) och vildsvin (*Sus scrofa*). Bland kräldjuren kan man finna snok (*Natrix natrix*, NT). Skogsduva (*Columba oenas*) är rapporterad, men för övrigt saknas information om fågellivet. Däremot förkommer i närområdet både nordisk fladdermus (*Eptesicus nilssonii*) och stor fladdermus (*Nyctalus noctula*). Snäckor har påträffats på 1980-talet då ett stort antal påträffats vid sällning i de fuktigare partierna mellan åsryggarna. Bland de snäckor som påträffats kan nämnas skogsdvärgsnäcka (*Carychium tridentatum*), större kristallsnäcka (*Vitrea crystallina*) och svampsnigel (*Malacolimax tenellus*).

Skäl för beslut

Naturreseptatet *Lövestads åsar* har stora värden, främst geologiska och biologisk-ekologiska men även för friluftslivet. Hela naturreseptatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- eller friluftssynpunkt på internationell, regional och lokal nivå och omfattas eller ingår i:

- EU:s ekologiska nätverk Natura 2000, *SE0430101*
- Riksintresse för naturvård, *N67*
- Ramdirektivet för vatten gällande nitrat- och fosforkänsliga områden
- Skåne läns naturvårdsprogram (1996)

Lövestads åsars glacifluviala formationer samt markkemiska egenskaper har skapat goda förutsättningar för en artrik flora och fauna. Området innehåller flera hotade arter vilket gör området värdefullt ur biologisk-ekologisk synpunkt.

I området finns även kulturhistoriska värden såsom fornlämningar.

Naturreseptatet har även ett skönhets- och upplevelsevärde. Skåneleden passerar genom området.

Området är i behov av ett starkt skydd. Risk för skador på naturtyper samt exploatering av området kan föreligga. För skogarna kan såväl avverkning som igenväxning utgöra hot. Förändring av hydrologin i eller utanför området, bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering eller förändrad markanvändning i angränsande områden kan utgöra hot mot naturvärdena.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, att vårda och bevara värdefulla natur- och kulturmiljöer samt i viss mån återskapa värdefulla livsmiljöer för skyddsvärda arter och att tillgodose områden för friluftslivet avsätts det angivna området som naturreseptat.

Ett permanent skydd av området bidrar också till Länsstyrelsens arbete att fullfölja de av riksdagens antagna miljömålen, *Levande skogar*, samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreseptatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. vidta åtgärder som förändrar områdets topografi, hydrologi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär, såsom att borra, spränga, gräva, schakta, fylla ut, dika, plöja, tippa, dumpa, markbearbeta eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål, ytbildning eller vattenmiljö,
2. bedriva täktverksamhet i någon form,
3. uppföra byggnad eller annan anläggning,
4. röja siktgator eller uppföra jakttorn,
5. anordna upplag,
6. dra fram luft- eller markledning,
7. anlägga vägar eller stigar,
8. avverka levande eller döda träd eller buskar samt att bortföra levande eller död ved,
9. så eller plantera träd och buskar,
plantera, så eller sätta ut för trakten ej naturligt förekommande växt- och /eller djurarter.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande åtgärder och anordningar vidtas inom naturreservatet

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. avverkning av träd och röjning av buskar,
3. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
4. undersökning av djur- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden,
5. uppföljning av områdets bevarandemål, skötsel och miljöövervakning.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. avsiktligt störa djurlivet,
2. skada växande eller döda träd och buskar eller vegetation i övrigt, eller bortföra död ved,
3. medföra ej kopplad hund,
4. framföra cykel eller annat fordon, samt rida
5. ställa upp husvagn eller husbil eller motsvarande,
6. tälta mer än en natt,
7. elda,
8. nyttja området för tävling, övning, lägerverksamhet eller annan aktivitet som kan inverka störande på naturmiljön eller det rörliga friluftslivet.
9. på ett störande sätt använda radio, musikinstrument eller annan ljudanläggning
10. gräva, borra, måla eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning
11. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för naturreservatet främmande föremål
12. sätta upp tavla, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

1. fånga och bortföra eller samla in insekter eller andra djur med dödande fälor, eller på annat sätt skada djurlivet eller deras livsmiljö,
2. samla in vedlevande svampar,
3. lägga upp geocachingplats.

Undantag från föreskrifter

Föreskrifterna under A och C utgör ej hinder för:

- reservatsförvaltaren att utföra eller låta utföra de åtgärder som erfordras för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan, samt tillsyn och skötsel av området,
- för innehavare av särskild rätt till fastighet eller innehavare av annan rätt att utnyttja sina rättigheter,
- nyttjande av samfälligheter, servitut eller nyttjanderätter, underhåll och reparationer av befintliga ledningsnät enligt gällande servitut och nyttjanderätter. I samband med utförande av arbeten skall samråd ske med Länsstyrelsen. Erforderliga tillstånd krävs från länsstyrelsen vid varje

tillfälle när luftledning byts mot jordkabel, likaså vid eventuell nyanslutning till elnätet. Markledning är dock att föredra ur naturvårdssynpunkt framför luftledning.

Föreskriften C3 gäller ej vid jakt. Föreskriften C3 gäller ej heller innehavare av särskild nyttjanderätt enligt avtal fram t o m 2012-06-30. Föreskriften C4 gäller ej ridning på den stenlagda skogsvägen.

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap. 7§ miljöbalken kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bl a:

- 7 kap 28a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område,
- 2 kap, lag (1998:950) om kulturminnen m m med bestämmelser om skydd för fasta fornlämningar,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen,

Ärendets handläggning

Fastigheten Lövestad 46:71 har 1994 av Naturvårdsverket förvärvats för naturvårdsändamål. En del av fastigheten har tidigare utgjort domänreservat under en långre tid. Länsstyrelsen i Skåne län har under 2011 arbetat fram ett förslag till beslut om förordnande som naturreservat för området. Ärendet har skickats ut på

remiss 2011-06-16 och berörda parter har tillåtits yttra sig. Sammanfattning av yttrandena samt länsstyrelsens bemötande återfinns i bilaga 3.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Fastställelse av skötselplan

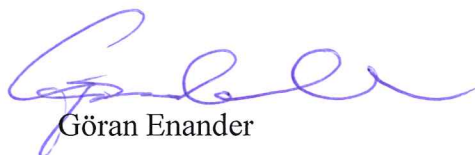
Enligt 3§ förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 4

Detta beslut har fattats av länsöverdirektören Göran Enander. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljödirektör Elisabeth Hellmo, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhren, planhandläggare Anna-Mary Foltyn, länsassessor Ursula Gårdendahl och naturvårdshandläggare Andreas Malmgren, föredragande.

Göran Enander

Andreas Malmgren

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Förteckning över fastigheter, markägare, servitut och nyttjanderättigheter
3. Sammanställning av yttranden
4. Sändlista
5. Hur man överklagar

